Obecný
spravodajca
Spišský Štiavnik XVII - 2020 1

Vážení spoluobčania !

S príchodom nového roka prichádzajú aj nové výzvy. Svet sa neustále mení a my všetci potrebujeme reagovať na nové požiadavky doby tak v súkromnom, ale predovšetkým v profesionálnom živote. Žijeme v časoch facebookových statusov, instagramových príbehov, blogov, internetových článkov a množstvom informácií. V pracovnom živote, hlavne v podnikateľskom prostredí, taktiež v tej našej „verejnej a komunálnej sfére", v zdravotníctve, školstve, ale aj vo všetkých oblastiach nášho spoločenského života zaznamenávame pokrok a reformné úsilie ľudí udržať krok s dobou. Stále vyššia potreba učiť sa novým veciam, ale i odúčať sa starým návykom, ktoré by sme si radi aj ponechali, ale moderná doba nás ženie dopredu a nemáme čas ani na veci, ktoré nám ešte prednedávnom robili radosť a potešenie. V každom prípade tie, pri ktorých sa cítime dobre, ktoré nám dávajú zmysel života, prostredníctvom ktorých máme dobré vzťahy a uznanie tak doma, ako aj na pracovisku si za každých okolností snažme uchovávať, ak chceme byť šťastní. V takomto duchu sa niesli aj naše „Štiavnické Vianoce". Na stránkach nášho Obecného spravodajcu si môžete pozrieť a zaspomínať si na všetky programy a akcie, z ktorých niektoré sa stali už neodmysliteľnou súčasťou nášho spoločného prežívania tých najkrajších sviatkov v roku. Koľko lásky, vyznaní, prianí vyznelo prostredníctvom kolied, vinšov i gratulácií do Nového roka? A keď sa chytíme aj tej novoročnej výzvy na sebe popracovať, na svojom „ja", na otvorenosti a štedrosti aj k iným, na komunikácii s ľuďmi, správaní možno k starším, slabším, opusteným, tak si myslím, že aj v našej obci vytvoríme priestor vzájomného rešpektu, úcty, slušnosti a vzájomnej dôvery. A ako sa nám v tom bude dariť, to uvidíme už veľmi skoro - možno práve pri vyhodnotení volebných výsledkov parlamentných volieb, ktoré sa budú konať na Slovensku 29. februára. U nás opäť v obidvoch volebných okrskoch v Urbárskom dome v Spišskom Štiavniku. A aj keď sme možno znechutení politikou súčasného obdobia, hlavne z posledných dní, keď sa riešia snáď najväčšie kauzy našich moderných dejín. Určite sa nenechajme odradiť a ukážme, že Spišský Štiavnik sa hlási k politike slušnosti, ľudskosti a rozhodnosti. Nezabudnite si prečítať pokračovanie nášho historického bloku od nášho rodáka Janka Šavela, z ktorého sa dozvedáme o naozaj mimoriadne dôležitých udalostiach z dejín našich predkov, z ktorého vydedukujeme mnohé skutočnosti, prečo je to v Spišskom Štiavniku práve takto a nie ináč a už teraz sa tešíme na poslednú záverečnú časť. Niektoré skutočnosti nás možno povzbudia k tomu, že to zas nemáme v tom našom súčasnom živote až také ťažké. Že tí naši predkovia museli prekonávať naozaj ťažkú cestu, aby nám tu zanechali reč, vieru, mravy, tradície, remeslá, kultúru a hospodárstvo na ktorom môžeme stavať a máme svätú povinnosť naďalej ho chrániť a rozvíjať pre ďalšie generácie. A ešte možno jedna prosba zo súčasnosti. V každom prípade by som Vás chcela poprosiť, aby ste rešpektovali ustanovenia zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a to hlavne § 23, kde sa píše: */l/ Vodič smie zastaviť a stáť len vpravo v smere jazdy v jednom rade a rovnobežne s okrajom*

(pokračovanie na strane 3)

Obsah

Jasličková pobožnosť **3**

Predvianočný čas v materskej škole **4**

Výstava s nádychom Vianoc **5**

Tvorivé Vianoce v knižnici **5**

Príprava na adventné obdobie **6**

Vianoce v škole **7**

90 rokov od narodenia Martina Slivku **9**

Koledníci na každej ulici **11**

Štyristo rokov kaštieľa **12, 13**

Tri mesiace nás spájala hudba...**14, 15**

Hasiči v roku 2019 **16**

Skauting nás baví...**16**

Futbal **18**

Spoločenská kronika

IV. ŠTVRŤROK 2019

Novorodenci
- Diana Žigová
- Klaudia Žigová
- Selim Kroščen
- Xaver Kuruc
- Martina Žigová
- Michaela Benčíková
- Miriama Štajerová
- Tobias Žiga
- Martin Parimucha
- Michal Parimucha
- Miroslava Gažiová
- Radovan Korenko

- **Blahoželáme jubilantom**

60 rokov
- Miroslav Malý, Mlynská
- Ing. Alena Mičková, Kvetná
- František Kifer, Priečna

65 rokov
- Mária Kacvinská, Slnečná
- Ján Štajer, Priečna
- Emil Kontra, Kvetná

70 rokov
- Anna Hašková, Kláštorná
- Vladimír Hudzík, Mlynská
- Katarína Ferenčáková, Slnečná

75 rokov
- Anna Hopková, Kvetná
- Martin Martinko, Kvetná
- Anna Jarošová, Mlynská
- Anna Rimbalová, Hlavná

80 rokov
- Emília Doláková, Kvetná
- Andrej Hudzík, Lúčna

85 rokov
- Martin Gajan, Slnečná
- Mária Jarošová, Lúčna

90 rokov
- Mária-Cecília Pacigová, Hlavná

Prajeme im pevné zdravie!

Opustili nás
- Marta Janíková
- Selina Hlaváčová
- Terézia Chripková
- Štefan Javorský
- Cyril Javorský

Demografické údaje
K trvalému pobytu sa v IV. štvrťroku 2019 prihlásil jeden občan, odsťahoval sa jeden obyvateľ. K 31.12.2019 mala naša obec 2679 obyvateľov.

or

Srdečné blahoželanie

7. februára 2020 oslávi životné jubileum Bc. Mária Kleinová – naša pani starostka obce a členka redakčnej rady Obecného spravodajcu. Radi by sme sa pripojili ku gratulantom a zaželali jej v tejto vzácnej chvíli veľa sily, pevné zdravie, šťastia dosti, krásny život bez starostí. Nech s úsmevom na tvári, všetko sa jej podarí. Pohodou nech sa naplnia všetky jej dni, nech si užíva v kruhu blízkych život radostný. Všetko najlepšie k okrúhlym narodeninám!

členovia redakčnej rady Obecného spravodajcu

Voľby do NRSR 2020

OZNÁMENIE o čase a mieste konania volieb do Národnej rady SR v roku 2020

Deň a čas konania volieb - 29.2.2020 - 7.00 - 22.00 hod.

- volebný okrsok č. 1, do ktorého patria ulice - ulice Hornádska, Kláštorná, Lúčna, Mlynská, Železničná stanica, Mariánske námestie, Kaštieľ, Priečna súp.číslo 1 - 274, Kvetná, Slnečná
volebná miestnosť, ktorá sa bude nachádzať v Urbárskom dome v Spišskom Štiavniku, Hornádska 240, vchod zľava,

- volebný okrsok č. 2, do ktorého patria ulice - ulice Hlavná, Priečna od súp.čísla 275,
volebná miestnosť, ktorá sa bude nachádzať v Urbárskom dome v Spišskom Štiavniku, Hornádska 240, vchod sprava

Jasličková pobožnosť

Každý rok na Vianoce si pripomíname narodenie Ježiša Krista. Príbeh o tom, ako sa na rozkaz cisára Augusta konal súpis ľudí „po celom svete", teda po celom vtedy známom svete, po celej Rímskej ríši. Tento súpis sa konal v čase, keď Sýriu spravoval Kvirínius. Je to jednoduchý, ale napriek tomu ťažko pochopiteľný a pre mnohých neuveriteľný príbeh. A v celých jeho dôsledkoch to asi ani naozaj celkom dobre nerozumieme. Je to príbeh o tom, ako Mária a jej manžel Jozef prijali do rodiny Božieho Syna. Odvtedy sme s ním vo vzdialenom príbuzenstve. Keďže ženy držia spolu, tak k Márii to majú blízko a svojim chlapom tiež môžu vybaviť protekciu... Tento príbeh si v našej farnosti zvykneme pripomínať na jasličkovej pobožnosti prostredníctvom divadelného vystúpenia pod vedením učiteliek základnej školy. Tohto roku sa úlohy režisérky chopila Mgr. Monika Korheľová. Svojich štvrtákov zodpovedne pripravila na toto vystúpenie. Druhá súvisiaca udalosť, na ktorú môžeme byť právom hrdí, je živý betlehem na dvore kostola. Jednoduchá ale veľmi milá udalosť, na ktorej sme tak trochu všetci hostitelia a všetci hostia. Príležitosť stretnúť sa a porozprávať so susedmi, s ktorými akosi nebolo ani času ani príležitosti. Šťastné a veselé, plné porozumenia a lásky. Hádam aj čas zamyslieť sa, či tých pár metrov štvorcových poľa, pol metra plota, lukratívna stolička v nevďačnom úrade a podobné hlúposti sú nám cennejšie ako miestenka v nebi. Táto akcia sa samozrejme, tiež neurobí sama. Patrí sa poďakovať všetkým, ktorí ju pripravujú: postaviť ohrádky pre zvieratá, zabezpečiť a priviesť ovečky, navariť desiatky litrov punču... A po akcii všetko naspäť upratať a poodvážať. Špeciálne poďakovanie patrí „svätej rodine". Je to dosť psychicky náročné hlavne pre mamičku, „zosynchronizovať" dieťa, aby presne v tom čase, kedy treba, zodpovedne zahralo Ježiška. Myslím, že nachádzame (nielen) herecké talenty na nečakaných miestach. Na to, aká sme malá dedina, máme tu veľa vzácností.

O.G.

Vianočné vystúpenie (Autor foto: M. Javorský)

(pokračovanie zo strany 1)

cesty, čo najbližšie k okraju cesty a na jednosmernej ceste vpravo i vľavo. Ak nie je ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, vodič smie v obci zastaviť a stáť kolmo, prípadne šikmo na okraj cesty alebo zastaviť v druhom rade. Pri státi musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m pre každý smer jazdy. Pri zastavení musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh široký najmenej 3 m pre každý smer jazdy. Tak si skúsme pozrieť do našich ulíc, ako to vyzerá hlavne večer a cez víkendy. Upozorňujem na to tiež hlavne v súvislosti so zimnou údržbou ciest, po poslednej novele zákona. A už úplne na záver mi dovoľte poďakovať za pomoc a spoluprácu pri organizovaní všetkých našich spoločenských, kultúrnych či športových akcií v obci počas celého predchádzajúceho roka. Tiež za všetky prospešné rady a pripomienky, ktoré ste nám adresovali na zlepšenie nášho spoločného života v obci. Hasičom za pomoc a obetavosť pri ochrane majetku spoluobčanov, ale i obecného majetku pri požiaroch a hlavne pri povodni, ktorá nás zastihla v novembri minulého roku. Za všetko, čo ste urobili pre naše dobre medziľudské vzťahy, za všestranný rozvoj obce. Nech je celý rok plný lásky, zdravia, šťastia, požehnania a úspechov. Nech ste obklopení ľuďmi, ktorých máte radi, ktorí Vám dodávajú energiu a nie klebety, osočovanie, ohováranie a sťažnosti. S ktorými sa môžete od srdca zasmiať nad vlastnou chybou, ktorá sa občas pritrafí,nad dobrým vtipom, alebo veselými zážitkami zo spoločne strávených chvíľ. Iba takto môžeme byť spokojní, šťastní, vyrovnaní a milovaní.

S úctou

Bc. Mária Kleinová
starostka obce

Z obecného zastupiteľstva

8. zasadnutie OZ/2.10.2019

OZ schválilo do návrhovej a mandátovej komisie Ing. Mgr. Štefana Bukoviča a Ing. Martina Hudzíka, za overovateľov zápisnice taktiež Ing. Mgr. Štefana Bukoviča a Ing. Martina Hudzíka. Mandátová a návrhová komisia OZ konštatovala, že bolo prítomných 9 z 9 poslancov (100 %) a OZ bolo uznášania schopné.

OZ schválilo program OZ s nasledovným rozšírením programu o nasledujúce body:
5 c) – Kontrola poskytnutia a použitia dotácií obce – Správa č. 1/2019
5 d) – Kontrola zverejňovania povinne zverejňovaných informácií podľa §5 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám – Správa č. 5/2019
A zmenilo poradie bodov
bod č. 13 bude presunutý ako bod č. 4
bod č. 8 a 9 bude presunutý ako bod č. 5 a) a bod č. 5 b)
15 – správy zo zasadnutí komisií
bod č. 15 bude presunutý ako bod č. 16

OZ na základe návrhu finančnej komisie zo dňa 23.9.2019 schválilo refundáciu škody podľa faktúry FA19151921 vo výške 556,10 Eur s DPH za škodu spôsobenú

(Pokračovanie na strane 5)

PREDVIANOČNÝ ČAS V MATERSKEJ ŠKOLE

Deti pri pečení medovníkov (Autor foto: archív MŠ*)*

Čaro predvianočného času spočíva aj v tom, že ľudia v sebe nachádzajú viac dobra a myslia viac na iných. Ani naša materská škola nezabudla. Deti s pripraveným programom pod vedením pani učiteliek potešili miestnych seniorov v domove dôchodcov Charitas. Priniesli veľa radosti v programe plnom básní a piesní, milých prekvapení. Starkí neskrývali dojatie a ich tváre zdobil úprimný úsmev. S týmto programom vystúpili aj pred babičkami z klubu dôchodcov, ktoré potešil natoľko, že na oplátku zaspievali aj oni nám, čo zážitok len umocnilo. Stretnutie bolo zároveň spojené s milou predvianočnou aktivitou - pečením vianočných medovníčkov. A tak sa na malú chvíľu škôlkarská jedáleň zmenila na vianočnú pekáreň. Usilovné prsteky detí sa predbiehali vo vykrajovaní a zdobení perníčkov. Plech zdobili srdiečka, zvončeky, anjeliky, či stromčeky. To bola dobrota! Tento deň u detí zanechal nielen krásne spomienky, ale aj radosť z chutne a navyše vlastnoručne vyrobených medovníkov. Predvianočné obdobie sme ukončili zimnými tvorivými dielňami s rodičmi našich milých detí na tému – výroba vianočného pozdravu. A tak sa strihalo, lepilo, kreslilo, zdobilo trblietkami, anjelikmi, snehovými vločkami a inými drobnými motívmi vianočného charakteru. Výsledkom boli jedinečné pozdravy doplnené veršíkmi. Najväčšie prekvapenie však na deti ešte len čakalo! Pod stromčekom sa už v diaľke ligotali darčeky. A keďže zmyslom daru je spôsobiť radosť - verte, že v našej materskej škole sa nám ju podarilo vykúzliť na všetkých tváričkách detí, ktoré sa menili na usmiate a šťastné. Spoločne sme prežili krásny, voňavý a aktívny predvianočný čas.

M. Vavrová

Pri príležitosti 70. výročia organizovaného športu v obci Spišský Štiavnik, bola vydaná knižná publikácia **70 rokov štiavnického športu** od autorov Vladimír Hudzík, Ľuboslav Maľučký a Daniel Martinko. Uvedenú publikáciu si môžete zakúpiť v pokladni Obecného úradu v Spišskom Štiavniku za 9,00 €.

Výstava s nádychom Vianoc

Vianočná výstava (Autor foto: O.R.)

Klub dôchodcov v Spišskom Štiavniku, pripravil už po druhýkrát Vianočnú výstavu spojenú s burzou. Vo svojich priestoroch vystavovali od 13. do 15. decembra 2019. Kreativita a fantázia sa našim dôchodcom nedá uprieť a návštevníci sa mohli pokochať krásnymi dekoráciami a ozdobami. Zručné ruky našich seniorov vytvorili množstvo ozdôb z papiera, dreva, šišiek, cestovín, stužiek, nechýbali ani vianočné pozdravy, dekorácie a aranžmány. Hneď po príchode do miestnosti návštevníkov upútal stromček celý vyzdobený háčkovanými ozdobami - anjelikmi, zvončekmi, hviezdičkami, guľami. Takto si v predvianočnom období mali možnosť pozrieť a zakúpiť naši občania pestré a zaujímavé drobnosti. Výstave sa potešila mladšia i staršia generácia. Každý návštevník výstavy bol pohostený voňavým medovníčkom, upečeným s láskou našich žien. Organizátorom výstavy sa takto podarilo navodiť sviatočnú atmosféru najkrajších sviatkov v roku – Vianoc.

O.R.

Tvorivé Vianoce v knižnici

Deti a ich výrobky (Autor foto: O.R.)

Isté je, že najväčšmi sa z vianočných sviatkov tešia tí najmenší. Netrpezlivo a dychtivo očakávajú príchod Ježiška a rozsvietený stromček. V obecnej knižnici sa pred Vianocami zišli detskí čitatelia, aby umocnili radosť z Vianoc. Pod vedením knihovníčky si vlastnoručne zhotovili vianočné pozdravy, a drobné ozdoby. K originálnej sviatočnej dekorácii a pozdravu nepotrebovali drahé materiály. Plne postačila detská fantázia, papier, staré vianočné pohľadnice, polystyrén, lepidlo, nožnice a pár šikovných rúk. Takto usilovne ako včeličky si pripravili výrobky, z ktorých mali veľkú radosť. Na vyrobené pozdravy napísali krásne prianie a Vianoce mohli prísť.

O.R.

(Pokračovanie zo strany 4)

pracovníkom malých obecných služieb pri kosení, L. Ž.

OZ schválilo rozpočtové opatrenie č. 3/2019.
OZ súhlasilo s vyradením Špeciálnej základnej školy, Slnečná 421, Spišský Štiavnik k 31.12.2019 zo siete škôl a školských zariadení.

OZ súhlasilo so zaradením do siete škôl a školských zariadení a vznikom Spojenej školy, Slnečná 421, Spišský Štiavnik zo začatím činnosti od 1.1.2020 v zmysle žiadosti Okresného úradu Prešov, odbor školstva, Tarasa Ševčenka 11, 080 01 Prešov.

OZ zobralo na vedomie kontrolu uznesení, v platnosti ostávajú nesplnené uznesenia čísla 33/2019, 51/2019, 53/2019, 110/2019 a OZ ruší uznesenie č. 108/2019.

OZ schválilo zverejnenie návrhu VZN o chove včiel v obci Spišský Štiavnik.

OZ schválilo ukončenie nájmu nehnuteľnosti podľa nájomnej zmluvy zo dňa 2.1.2019 medzi prenajímateľom obcou Spišský Štiavnik a nájomcom R. Š. k 30.9.2019 podľa článku 10 nájomnej zmluvy a OZ odporúča finančnej komisii zaoberať sa ponukou na odpredaj majetku od bývalého nájomcu R. Š. vo vlastníctve obce Spišský Štiavnik.

(Pokračovanie na strane 6)

(Pokračovanie zo strany 5)

OZ odporučilo finančnej komisii oboznámiť sa s novelizáciou smernice o verejnom obstarávaní na najbližšej finančnej komisii.

OZ odporučilo starostke obce Bc. Márii Kleinovej objednať službu umývania „KUKA" nádob v zmysle cenovej ponuky od firmy Brantner Poprad s.r.o.

OZ zobralo na vedomie správy z vykonaných kontrol kontrolórkou obce p. Angelou Františkovou.

OZ odporučilo starostke obce Bc. Márii Kleinovej vypracovať geometrický plán na rozdelenie parcely č. 4308/2 v k.ú. Spišský Štiavnik, aby pozemok, cez ktorý vedie kanál ostal v majetku obce.

Tiež odporučilo stavebnej komisii zaoberať sa žiadosťou o odkúpenie pozemku do bezpodielového spoluvlastníctva manželov Ščukovcov podľa geometrického plánu č. 30/2019, ktorý je vo vlastníctve obce Spišský Štiavnik. Zámerom odpredaja pozemku sa OZ bude zaoberať po vyplatení všetkých pohľadávok voči obci Spišský Štiavnik.

OZ schválilo zámer odpredať nehnuteľný majetok vo vlastníctve Obce Spišský Štiavnik zapísaný na LV č. 1, k.ú. Spišský Štiavnik: pozemok KN-C parc. č.107/2, druh pozemky zastavané plochy
(Pokračovanie na strane 7)

Príprava na adventné obdobie

Adventné vence (Autor foto: A.D.)

Štvortýždňové adventné obdobie je pre všetkých veriacich predovšetkým časom duchovnej prípravy, pôstu a pokánia pred samotnými Vianocami. Adventný veniec je súčasťou našich katolíckych tradícií. Kruhový tvar venca vytvorený zo vždyzelených vetvičiek sa pokladá za symbol večného života, nesmrteľnosti duše. Štyri sviečky predstavujú štyri týždne adventu. Tie sa počas štyroch adventných nedieľ postupne zapaľujú. Pred týmto krásnym adventným obdobím zorganizovali v novembri terénni sociálni pracovníci a sociálni pracovníci podujatie zamerané na zhotovenie adventných vencov. V kancelárii TSP na obecnom úrade sa zišli šikovné ženy z rómskej komunity a pustili sa do práce. Pod vedením sociálnych pracovníkov sa naučili vyrobiť zo živých vetvičiek adventný veniec, ktorý zručne vyzdobili hviezdičkami a sušeným plodmi. Na záver osadili červené sviece, ktoré zapálené znamenajú svetlo sveta. Cieľom tohto podujatia bolo priblížiť tradície adventného obdobia a skrášliť svoje príbytky v čarovnom predvianočnom období.

L.B.

Stretnutie sociálnych pracovníkov spojené s vianočnou burzou prác žiakov OUI v Poprade

Pri stretnutí (Autor foto: KG)

Hlavným cieľom stretnutia sociálnych pracovníkov a vedenia školy Odborného učilišťa internátneho v Poprade (bývalé OUI v Kaštieli), bolo prehĺbiť vzájomnú spoluprácu medzi školou a obcami. Na tomto stretnutí, ktoré sa konalo 13.12.2019 v priestoroch OUI v Poprade sa zúčastnilo viacero sociálnych pracovníkov zo susedných obcí. Pretože túto školu navštevujú aj žiaci našej obce Spišský Štiavnik, ktorí sa pripravujú na svoje budúce povolanie sme radi, že sociálni pracovníci prijali naše pozvanie a prišli na stretnutie s vedením školy, lebo je našou snahou okrem výchovy a vzdelávania riešiť niekedy aj sociálnu otázku a ich problémy, ktoré vplývajú na samotných žiakov a ich vzdelávací proces. Prehĺbenie vzájomnej spolupráce medzi školou a sociálnymi pracovníkmi v obciach môže dopomôcť k tomu, aby bolo viac žiakov s dosiahnutým vzdelaním a výučným listom. Záver nášho stretnutia sa niesol v duchu predvianočnej atmosféry, ktorú sa naši žiaci snažili spríjemniť svojimi výrobkami. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

KG

Vianoce v škole

Požehnaný vianočný čas, keď sa narodil Ježiško, prežíval celý svet. Aj naša škola dýchala vianočnou atmosférou už od začiatku decembra. Predzvesťou Vianoc bol príchod sv. Mikuláša do školy. Okrem sladkých balíčkov priniesol deťom aj vianočný stromček, ktorý žiaril na chodbe a vítal detí i hostí každý deň. No a od Mikuláša sme sa už všetci tešili na Vianoce a prázdniny. Po minuloročnej prestávke sme v našej škole znovu obnovili vianočné predstavenie pre rodičov a priateľov školy. Hodnotný program pod vedením pedagógov školy predviedli naši žiaci v predvianočnom období. Krásne vyzdobená škola privítala hostí a program sa mohol začať. A bolo to z každého rožka troška. Koncert na netradičných nástrojoch, starodávne zvyky podané s humorom a v spišskom nárečí, scénický tanec, milé predstavenie najmenších, spev a krásny biblický príbeh. Biblický príbeh žiaci potom predviedli aj na Jasličkovej pobožnosti 25.12.2019 v našom kostole. Diváci našich žiakov odmenili dlhým potleskom. Po programe si mohli hostia, učitelia i deti posedieť pri neformálnom rozhovore a ponúknuť sa šálkou čaju, či vianočným pečivom. Rodičia neobišli ani našu vianočnú burzu, kde si zakúpili rôzne výrobky. Všetkým veľmi ďakujeme. Výnos z burzy použije škola na aktivity pre žiakov. Poďakovanie patrí deťom a pani učiteľkám za krásne vystúpenie, ale aj všetkým rodičom, starým rodičom a všetkým ostatným, ktorí pomohli škole rôznym spôsobom. Fujavicu šťastia, víchricu pohody, závej radosti, len malú vločku všedných starostí a hlavne lavínu zdravia, lásky a Božieho požehnania v novom roku prajú deti a zamestnanci ZŠ Spišský Štiavnik všetkým obyvateľom našej obce.

MM

Vianočné vystúpenie (autor foto: Archív ZŠ)

(Pokračovanie zo strany 6)

a nádvoria o celkovej výmere 159 m2, pozemok KN-C parc.č. 107/3, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 290 m2, pozemok KN-C parč.č. 107/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 85 m2, katastrálne územie Spišský Štiavnik.

OZ schválilo spôsob predaja nehnuteľného majetku vo vlastníctve Obce Spišský Štiavnik obchodnou verejnou súťažou – pozemok KN-C parc. č.107/2, druh pozemky zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 159 m2, pozemok KN-C parc.č. 107/3, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 290 m2, pozemok KN-C parč.č. 107/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 85 m2, katastrálne územie Spišský Štiavnik

OZ vyhlásilo obchodnú verejnú súťaž č. 1/2019 o najvýhodnejší návrh na uzatvorenie zmluvy o prevode nehnuteľného majetku vo vlastníctve Obce Spišský Štiavnik a to pozemkov pozemok KN-C parc. č.107/2, druh pozemky zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 159 m2, pozemok KN-C parc.č. 107/3, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 290 m2, pozemok KN-C parč.č. 107/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o celkovej

(Pokračovanie na strane 8)

(Pokračovanie zo strany 7)
výmere 85 m2, katastrálne územie Spišský Štiavnik. OZ schválilo podmienky určené vo vyhlásení Obchodnej verejnej súťaže č. 1/2019. OZ zvolilo členov komisie pre Obchodnú verejnú súťaž č. 1/2019: Daniela Martinková, Mgr. Peter Parák, Ing. Matúš Korheľ, Ing. Martin Hudzík, Ing. Daniel Martinko.

OZ schválilo harmonogram obecných zastupiteľstiev do konca roka 2019 v termínoch 22.11.2019 a 13.12.2019.

OZ schválilo cenu za publikáciu 70. rokov štiavnického športu vo výške 9 €/ks a zobralo na vedomie správu zo zasadnutia komisií.

9. zasadnutie OZ/25.11.2019

OZ schválilo do návrhovej a mandátovej komisie Mgr. Katarínu Galasovú a Mgr. art. Marcela Duloviča, za overovateľov zápisnice taktiež Mgr. Katarínu Galasovú a Mgr. art. Marcela Duloviča. Mandátová a návrhová komisia OZ konštatovala, že bolo prítomných 7 z 9 poslancov (77 %) a OZ bolo uznášania schopné.

OZ schválilo program OZ v pôvodnom znení. OZ zobralo na vedomie kontrolu plnenia uznesení, v plnení ostávajú uznesenia č. 33/2019, 51/2019, 53/2019, 110/2019 a 126/2019.

(Pokračovanie na strane 9)

Zápis do 1.ročníka ZŠ

Základná škola, Slnečná 422, Spišský Štiavnik oznamuje, že zápis do 1. ročníka Základnej školy v Spišskom Štiavniku sa uskutoční v dňoch:

1. apríl 2020 (streda) v čase od 14,00 hod. do 17,00 hod.
2. apríl 2020 (štvrtok) v čase od 14,00 hod. do 17,00 hod.
3. apríl 2020 (piatok) v čase od 14,00 hod. do 17,00 hod.
v budove Základnej školy v Spišskom Štiavniku.

Na zápis sa dostavia deti, v sprievode svojich zákonných zástupcov, ktoré do 31.augusta 2020 dovŕšia šiesty rok veku, ako aj deti, ktorým bol odložený začiatok povinnej školskej dochádzky o jeden rok . K zápisu je potrebné priniesť rodný list dieťaťa, občiansky preukaz zákonného zástupcu, potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa (vydá detský lekár), a odporúča sa priniesť 15 €. Za tieto peniaze sa zakúpia zošity s predtlačou a prvá kniha pre Vaše dieťa. Ak zákonný zástupca požiada o odklad plnenia povinnej školskej dochádzky o jeden rok, je povinný priložiť k žiadosti odporúčanie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a odporúčanie všeobecného lekára pre deti a dorast.

Štát si otestoval aj našich piatakov

Dvadsiaty november 2019 bol pre našich žiakov výnimočným dňom. Všetci okrem piatakov sa tešili, pretože mali riaditeľské voľno. Len piataci sa museli dostaviť do školy, aby štát zistil, čo sa na prvom stupni ZŠ naučili. Testovanie bolo určené žiakom 5. ročníka ZŠ v SR s vyučovacím jazykom slovenským, maďarským a ukrajinským (okrem žiakov s mentálnym postihnutím), vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Cieľom testovania bolo získať objektívne informácie o výkone žiakov pri vstupe na nižší stredný vzdelávací stupeň poskytnúť školám a širokej odbornej verejnosti spätnú väzbu a komplexnejší obraz o vedomostiach a zručnostiach žiakov z testovaných predmetov, ktorá napomôže pri skvalitňovaní vyučovania. Testovaní boli zo slovenského jazyka a matematiky. Je pravdou, že na piatačikov je to v jeden deň pomerne veľká záťaž. Zvlášť, keď sme mali v tento deň na návšteve aj štátnu školskú inšpekciu. Žiaci sa v tento deň snažili, ale výsledky, ktoré dosiahli boli slabé. Vyplývajú z toho, že títo žiaci sú z málopodnetného a sociálne-znevýhodneného prostredia, kde rodičia nevenujú dostatočnú váhu a pozornosť domácej príprave na vyučovanie. Veríme, že v budúcom roku, kedy budú testovaní žiaci na inej vedomostnej úrovni, budeme výsledky testovania očakávať s väčším nadšením...

MM

Na zasmiatie

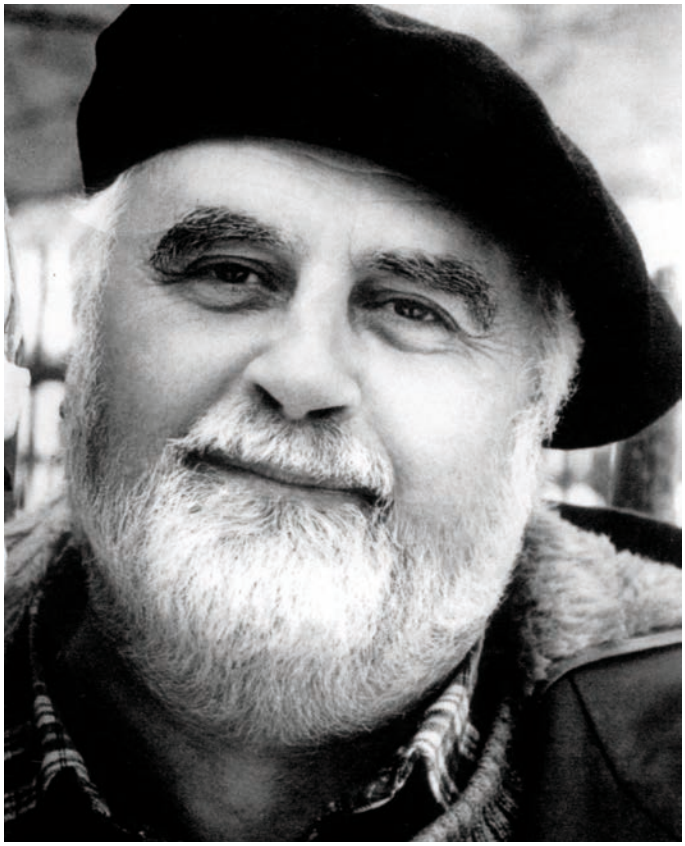
Na hodine :

Učiteľ: Žiaci na dnešnej hodine budeme preberať novú tému, zemiaky.
Žiak: Pán učiteľ ja nemôžem dnes preberať zemiaky.
Učiteľ: Prečo nemôžeš?
Žiak: My už v pivnici nemáme žiadne zemiaky a preto ich nemôžem preberať.

Janko prečo si nebol včera v škole? Pani učiteľka naozaj som chcel, ale nešiel kamarát tak som si to v poslednej chvíli rozmyslel a nešiel som ani ja.

Uplynulo 90 rokov od narodenia Martina Slivku

Filmár, scenárista, etnograf a pedagóg Martin Slivka sa narodil 1. novembra 1929 v Spišskom Štiavniku.

Študoval na Filmovej akadémii múzických umení v Prahe, odbor dokumentárny film u profesora Karola Plicku. Stredobodom jeho záujmu bola ľudová kultúra a etnografia, preto sa rozhodol študovať odbor etnografia a folkloristika na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Od roku 1955 pôsobil ako dramaturg, scenárista a dokumentarista v Slovenskej filmovej tvorbe a od roku 1967 ako režisér Štúdia krátkych filmov v Bratislave, kde nakrútil množstvo významných dokumentov. Od roku 1977 začal učiť ako pedagóg na VŠMU v Bratislave – odbor dokumentaristika a tu sa stal aj v roku 1990 dekanom Filmovej a televíznej fakulty. Filmárska činnosť Martina Slivku, za ktorú získal viacero ocenení na prestížnych domácich i medzinárodných festivaloch a prehliadkach, je mimoriadne bohatá. Autorsky sa podpísal pod vyše 140 filmov. Už za svoj samostatný debut Voda a práca (1963), témou ktorého sa stali technické pamiatky využívajúce na prácu vodu si odniesol z Medzinárodného krátkometrážneho filmového festivalu v Krakove ocenenie Zlatý drak. Etnografický dokumentárny film o zvykoch a obradoch spojených so smrťou na bulharskej dedine nazvaný Odchádza človek (1968) zaradilo UNESCO v roku 1995 do kultúrneho svetového dedičstva a taktiež bol zaradený do Zlatého fondu slovenskej kinematografie. V 60. rokoch 20. storočia nakrútil celý rad etnografických dokumentov ako napríklad Metamorfóza vlákna (1968), Človek a hra (1968), Deti a hudba (1969), či Fašiangy (1969). V ďalšom období ustupuje v tvorbe Martina Slivku etnografická línia a sústreďuje sa na dokumenty o umelcoch. Medzi najvýraznejšie dokumenty o významných slovenských umelcoch patrí Ľudovít Fulla (1972), alebo Spomienka na maliara (1976), ktorý rozpráva o živote a diele maliara Ernesta Špitza. V roku 1990 realizoval Martin Slivka, ktorý sa stal trikrát laureátom národnej ceny za filmovú a televíznu tvorbu Igric (1966, 1968 a 1995) rozsiahly dokumentárny 13-dielny seriál Deti vetra, v ktorom priblížil život, kultúru, zvyky a históriu Rómov v rôznych európskych krajinách. Martin Slivka sa stal zakladateľom festivalov Etnofilm v Čadci a v Rožnove pod Radhoštěm. Venoval sa aj výskumu ľudovej kultúry a folklóru. Prispel tiež k histórii ľudového divadla a etnografie. Svoje poznatky z oblasti ľudového divadla zhrnul v diele Slovenské ľudové divadlo. Svojmu učiteľovi Karolovi Plickovi venoval knihu Karol Plicka – Básnik obrazu. Martin Slivka zomrel 23. septembra 2002 v Bratislave vo veku 73 rokov. Jeho život, bohatú tvorbu a prínos významnej osobnosti slovenskej kultúry a umenia zachytil v roku 2007 režisér Martin Šulík v dokumente nazvanom Martin Slivka – muž, ktorý sadil stromy. V roku 2009 vyšla o ňom kniha Ostáva človek – Martin Slivka, ktorej autormi sú Rudolf Urc, Ingrid Mayerová a René Lužica.

O.R.

(Pokračovanie zo strany 8)

OZ zrušilo uznesenie č. 108/2019.

/Znenie uznesenia: OZ doporučuje starostke obce napísať vyjadrenie k podnetu na protiprávne odvádzanie vôd z verejnej kanalizácie cintorín v obci Spišský Štiavnik./

OZ zrušilo uznesenie č. 87/2019 v zmysle prílohy 12C/29/2019-66 na základe rozhodnutia súdu.

/Znenie uznesenia: OZ navrhuje zámer o zverejnenie odpredaja pozemku podľa správy stavebnej komisie./

OZ zrušilo uznesenie č. 89/2019 v zmysle prílohy 12C/29/2019-66 na základe rozhodnutia súdu.

/Znenie uznesenia: OZ berie na vedomie žiadosť P. T. a E. T. Žiadosťou sa bude zaoberať po splnení porealizačného zamerania podľa bodu 13./

OZ sa uznieslo na VZN č. 4/2019 o chove včiel v obci Spišský Štiavnik.

OZ schválilo žiadosť o finančný príspevok vo výške 300 € na odstránenie následkov požiaru pre J. L. a tiež schválilo žiadosť o finančný príspevok vo výške 250 € na Vianočný koncert pre P. H.

OZ schválilo nájomcov nájomných bytov v nadstavbe bytovky na ulici Priečna 283 a/ p. A. Čonková rod. Pačajová a p. E. Čonka b/ p. R. Žigová rod. Koňová a p. J. Žiga

(Pokračovanie na strane 10)

(Pokračovanie zo strany 9)

c/ p. M. Horváthová rod. Horváthová a p. K. Koňa d/ p. P. Žiga a p. T. Kokyová e/ p. P.Čonka a p. J. Pačajová f/ p. R. Miko a p. I. Miková rod. Pačajová

OZ schválilo nájomné: a/ v byte o rozlohe 51 m2 vo výške 93 € + 10 € fond opráv /mesačne/ b/ v byte o rozlohe 55 m2 vo výške 100 € + 10 € fond opráv / mesačne/

OZ zobralo na vedomie súhrnnú správu o priebehu povodne a jej následkoch v dňoch 13. - 18.11.2019 a žiada MŽP urýchlene sa zaoberať protipovodňovými opatreniami na toku Hornádu v obci Spišský Štiavnik v obytnej zóne.

OZ zobralo na vedomie indikatívnu ponuku financovania pre obec Spišský Štiavnik od Prima banka Slovensko, a.s.

OZ zobralo na vedomie správy z vykonaných kontrol kontrolórkou obce p. Angelou Františkovou.

10. zasadnutie OZ/13.12.2019

OZ schválilo do návrhovej a mandátovej komisie Ing. Daniela Martinka a p. Róberta Martinka, za overovateľov zápisnice taktiež Ing. Daniela Martinka a p. Róberta Martinka. Mandátová a návrhová komisia OZ konštatovala, že bolo prítomných 6 z 9 poslancov (66 %) a OZ bolo uznášania schopné.

(Pokračovanie na strane 11)

Miestny spolok SČK

Hasiči pri odovzdávaní balíkov (Autor foto: Mgr. M. Paráková)

Aj v roku 2019 MS SČK pripravil v spolupráci s Klubom dôchodcov vyše 100 kusov Mikulášskych balíčkov pre všetkých našich občanov nad 75 rokov. Našim sponzorom bol pán Jendrál a s ich roznesením nám znovu pomohli mladí hasiči na čele s Michaelou Parákovou. Myslíme, že aj malá pozornosť poteší a MS SČK praje všetkým pevné zdravie, radosť zo života a pokoj. ***M.M***

Najbližší zachránený život môže byť tvoj...

Pri odbere (Autor foto: Šimon Hosa)

Odvekou pravdou je, že zdravie sa nedá kúpiť. Sú medzi nami ľudia, ktorí nezištne a anonymne pomáhajú druhým. Darujú najvzácnejšiu tekutinu, svoju krv. Každoročne sa na sviatok Troch kráľov v budove tunajšej základnej školy organizuje darovanie krvi. Túto peknú akciu má pod záštitou Územný spolok SČK. Teraz sa táto udalosť konala až v nedeľu 12.01.2020, kedy mohla našu obec navštíviť jednotka národnej transfúznej služby. K odberu prišlo 15 občanov. Nie je to počet, na aký sme boli po minulé roky zvyknutí, ale aj tak sme radi, že prišli. Za ich neoceniteľný a ľudský čin im patrí veľké poďakovanie nás všetkých. ***MM***

Koledníci na každej ulici

Dobrá novina na Slovensku oslávila 25 rokov. V našej obci koledníci Dobrej noviny prinášajú správu o narodení Ježiška už 22 rokov. Inak tomu nebolo ani počas posledných Vianoc, keď sa do našich rodín vybralo takmer 50 koledníkov v 7 skupinách. Mottom posledného ročníka najväčšj zbierky na Slovensku bolo „... byť požehnaním...". Stále veríme, že toto koledovanie spojené so zbierkou pre chudobných v Afrike nie je len o peniazoch, ale práve o požehnaní. Ak dokážeme otvoriť svoje dvere iným, ak sa dokážeme podeliť, ak dokážeme obetovať svoj čas pre konkrétnu pomoc iným, ak dokážeme vytvoriť atmosféru lásky a pokoja, získame tým mnoho požehnania do svojho života a zároveň sme požehnaním pre iných. Dobrá novina je vždy akýmsi prienikom všetkých týchto aspektov. Vždy je obrovským potešením vidieť otvorenú bránku či ľudí čakajúcich na koledníkov, slzu dojatia v oku i radosť z prijatia a dávania. Posledné Vianoce bolo povzbudením vidieť, že naše štiavnické deti majú veľmi dobré srdiečka, lebo sa do koledovania zapojili s veľkým záujmom a ochotou. Štiavnickí koledníci napokon vykoledovali 2605, 10 €. Zo zbierky budú podporené projekty vo veľmi chudobnej oblasti Kene - Turkáne, ale aj v iných krajinách. Ako vďaku malým i veľkým koledníkom sme zo strediska Dobrej noviny obdržali darček - balíček plný krásnych náramkov vo veselých afrických farbách s nápisom: Byť požehnaní(m), ktorý nám môže stále pripomínať túto vznešenú úlohu nie len počas Vianoc, ale aj vo všednejších dňoch nastávajúceho roka.

Lívia Šavelová

Koledníci (Autor foto: Lívia Šavelová)

Fašiangový sprievod masiek

Miestny spolok SČK a Obec Spišský Štiavnik pozývajú deti, mládež i dospelých na tradičný Fašiangový sprievod masiek, ktorý sa uskutoční v NEDEĽU 23.februára 2020 so začiatkom o 15.00 na zastávke pri fare. Čaká nás: koník s vozom, šiška, čaj, tombola, súťaže, zábava a ohňostroj na záver. Vstupné: 2 €

(Pokračovanie zo strany 10)

OZ schválilo program OZ v pôvodnom znení.

OZ zobralo na vedomie kontrolu plnenia uznesení, v plnení ostávajú uznesenia č. 33/2019, 51/2019, 53/2019, 110/2019 a 126/2019.

OZ sa uznieslo na VZN č.1/2020 o mieste a čase zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky.

OZ zobralo na vedomie stanovisko kontrolórky obce k návrhu rozpočtu na roky 2020, 2021 a 2022 zo dňa 10.12.2019 a zobralo na vedomie vyhodnotenie pripomienok k návrhu rozpočtu obce na rok 2020, ktorý bol prerokovaný na zasadnutí komisie pre financovanie, spravovanie obecného majetku, obchodu a služieb dňa 9.12.2019.

OZ schválilo rozpočet obce na rok 2020 s výhľadom na roky 2021 a 2022 v celkovej výške príjmov 2791288 € a výdavkov 2791288 €, rozpočet je vyrovnaný, keďže príjmy sú rovné v výdavkami.

OZ sa uznieslo na VZN obce Spišský Štiavnik o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 2/2020.

OZ sa uznieslo na Dodatku č. 1 k VZN obce Spišský Štiavnik č. 2/2016 o umiestňovaní volebných plagátov.

(Pokračovanie na strane 14)

Štyristo rokov kaštieľa (Tökölyho) v Spišskom Štiavniku 1619– 2019 - II. časť

V závere 1. časti sme sa dočítalii, že Žigmund Tököly prišiel po prevalení jeho účasti na protihabsburskom povstaní o štiavnické panstvo. Tökölyovci sa však na štiavnické panstvo ešte vrátili. Nebol to však priamy dedič Žigmunda Tökölyho – syn Mikuláš, lež jeho nevlastný bratanec Imrich Tököly. Ten po úteku z Oravského zámku v r. 1670, kde vtedy zomrel aj jeho otec Štefan II., sa ukryl v Sedmohradsku. Celé 17. storočie aj začiatok 18. storočia v Uhorsku boli poznačené neustálymi povstaniami uhorskej šľachty, ktorá sa nestotožnila s vládou Habsburgovcov. Krajina trpela opakovanými vojnami s Osmanskou ríšou a na obranu kráľovstva boli vynakladané obrovské finančné prostriedky zo stále sa zvyšujúcich daní. Samozrejme, že aj Štiavničanov sa táto nepriaznivá doba bytostne dotýkala. Príčin na vznik povstania proti vládnucej moci bolo niekoľko, no najvážnejšou bola nespokojnosť uhorskej šľachty, ktorá sa chcela podieľať na vláde krajiny a kontrolovať panovníka – ten však jej snahy nerešpektoval. V roku 1678 21 ročný Imrich Tököly zjednotil nespokojných šľachticov a túlajúcich sa kuruckých vojakov a postavil sa na čelo protihabsburského stavovského povstania. V ťažení proti Habsburgovcom sa mu spočiatku darilo. Postupne obsadil celé dnešné východné a stredné Slovensko. V tom čase kuruci späť zabrali i celé štiavnické pánstvo a samotný Tököly častokrát pobýval v štiavnickom kaštieli. Poznal ho ešte ako dieťa, kde neraz chodieval so svojim otcom Štefanom II. Je zaujímavosťou, že Imrich Tököly sa po úmrti prvej manželky v roku 1682 zosobášil s vdovou po Františkovi I. Rákocim - Helenou Zrínskou a stal sa tak tútorom ďalšieho protihabsburského povstalca Františka II. Rákociho, ktorý mal vtedy 12 rokov. Ten však o svojom otčimovi nemal vysokú mienku, keď ho vo svojich neskorších pamätiach nazval „hadom", ktorý sa votrel do matkinej postele. Tökölyho zároveň v tom istom roku turecký sultán korunoval za kráľa Horného Uhorska, kedy mu odovzdal symboly kráľovskej moci: vazalskú korunu, kráľovský plášť, meč, budzogáň a zástavu.

Tökölyho spojencami v boji proti cisárovi Leopoldovi boli tak isto ako pri jeho otcovi, Turci. Po porážke Turkov v roku 1683 pri Viedni a porážke tökölyho armády pri Prešove v septembri 1684, bol Imrich Tököly nútený uchýliť sa v Osmánskej ríši, kam prišla o tri roky za ním aj jeho manželka s deťmi. Tam nakoniec 13. septembra 1705 zomrel. Tak sa skončilo 85 ročné pôsobenie Tökölyovcov na štiavnickom panstve.

Cisár Leopold sa potom, čo skonfiškoval štiavnické panstvo Tökölyovcov, rozhodol za protislužby darovať ostrihomskému arcibiskupovi Jurajovi Sečénimu, ktorý ho dáva Kolégiu jágerskych jezuitov. Jezuiti začínajú na štiavnickom panstve účinkovať od roku 1696. O rok neskôr vydávajú jezuiti 37 bodový štatút pre všetkých richtárov štiavnického panstva, aby tak zabezpečili riadne fungovanie zdecimovaného panstva. Samozrejme, že si vytvorili všetky prostriedky na to, aby jeho dodržiavanie (predovšetkým prísne sankcionovanie mravných a cirkevných priestupkov). J. Vencko v komentári tohto nariadenia uvádza: Do ohľadu berúc veľkú moc zemských pánov nad svojimi poddanými, môžeme si predstaviť, akým strachom naplnil tento štatút našich otcov, luteránov (v tom čase boli štiavničania i obce tvoriace štiavnické pánstvo, tak isto, ako boli ich bývalí páni Tökölyovci - evanjelici). Preto z každej obce najmä mladí ľudia utekali do dedín mimo panstva. Účinkovanie jezuitov však netrvalo v štiavnickom panstve dlho. V roku 1703 vypuklo znovu protihabsburské povstanie, teraz už pod vedením Františka II. Rákociho, ktorý v tom istom roku obsadil celý Spiš. O rok neskôr už ovládal skoro celé Uhorsko i Sedmohradsko. Vtedy svojmu otčimovi Imrichovi Tökölymu na krátko prinavrátil aj panstvo Štiavnik. Chorý Tököly sa tam už nevrátil, keďže v roku 1705 v tureckom exile zomrel. Vo svojom závete však celý svoj majetok, teda aj štiavnické panstvo poručil za 50 tisíc zlatých práve svojmu nevlastnému synovi Františkovi II. Rákocimu. No ani ten si štiavnické panstvo nikdy neužil. V tom čase boli Štiavničania prinútení stať sa opäť evanjelikmi. Boli to veľmi ťažké časy. Obyvateľstvo muselo znášať útrapy všetkých vojnových ťažení, vydržiavať postupujúce vojsko a zároveň tiež platiť neprimerané dane. V Štiavniku vládla chudoba, hlad, strach a choroby. Najstrašnejší bol mor, ktorý v roku 1710 zúril na celom Spiši. Ten skántril viac než polovicu Štiavničanov.

Po potlačení Rákociho povstania sa na spustošené štiavnické panstvo po siedmych rokoch v 1710 roku, opäť vrátili jagerskí jezuiti a po obnovení jeho hospodárskeho života započali na spravovanom území aj s postupnou rekatolizáciou obyvateľstva, ktoré bolo v samotnom Štiavniku završené v roku 1746. Na počesť tejto udalosti postavili hrdí a zbožní Štiavničania malú zvoničku s tromi drevenými reliéfmi svätých (Panna Mária, Ján Nepomucký a Alojza), ktorá stojí v strede obce na Kapustničkách dodnes. Originálne drevené reliéfy boli v osemdesiatych rokoch minulého storočia nahradené nekvalitnými plastovými replikami.

Zrušením rádu jezuitov pápežom Klementom XIV. v roku 1773 bolo ukončené i účinkovanie tohto mimoriadne vzdelaného rádu v štiavnickom panstve. Majetok jezuitov získal späť erár, no len na chvíľu, keďže v roku 1776 na žiadosť cisárovnej Márie Terézie pápež Pius VI. povýšil spišské prepoštstvo na biskupstvo. Mária Terézia ako uhorská kráľovná vtedy spišskému biskupovi ako benefícium udelila voľné štiavnické panstvo. Vtedy vzniklo tiež Bansko Bystrické a Rožňavské biskupstvo. Uvedené diecézy však spadali pod Ostrihomskú alebo Jágerskú arcidiecézu, čo poznamenalo aj obsadzovanie biskupských stolcov. Za biskupov do týchto diecéz boli dosadzovaní iba kňazi oddaní uhorskej (teda maďarskej) orientácie. Prvým spišským biskupom sa stal Karol Salbeck.

Ten dal okrem Spišskej Kapitule obnoviť s nákladom asi 50 tisíc zlatých aj kaštieľ v Štiavniku, kde sa potom veľmi rád zdržiaval a kde ako biskup vysvätil aj prvého kňaza. Salbeck po mozgovej mŕtvici v júni 1785 zomrel. Na jeho miesto bol ustanovený gróf Ján Révay, hlavný dedičný turčianský župan a dovtedajší prepošt spišskej diecézy. Ten dal počas svojho účinkovania postaviť severo-západne od objektu kaštieľa, na vyvýšenej medzi pri tunajšom cintoríne kaplnku Nepoškvrneného počatia Panny Márie, ktorá stojí dodnes. Biskup Révay sa zdržiaval v kaštieli veľmi často nielen v lete, ale i v zime. Odtiaľ spravoval celú diecézu. Aj smrť ho zastihla v jeho útrobách v januári 1806. Ďalším biskupom, ktorý sa zaslúžil o kultúrny i duchovný rozvoj kaštieľa i Štiavnika, bol Dr. Jozef Bélik. Ten dal prestavať pôvodný tökölyho kostolík nalepený na severozápadnom nároží kaštieľa tak, že ho dal predĺžiť o 5,7 metra a dal vystavať i novú 26,5 metrov vysokú kostolnú vežu. Pri tejto prestavbe bol použitý aj stavebný kameň zo zaniknutého kartuziánskeho kláštora na Kláštorisku v Slovenskom raji. V auguste r. 1836 bol kostol slávnostne vysvätený a zasvätený sviatku Zvestovania Pána (25.marec). Oltárny obraz je dielom významného levočského maliara Jozefa Cauczika. Samozrejme, že všetkých stavebných prác sa v nemalom rozsahu zúčastňovali Štiavničania pod vedením stavebného majstra Jána Polláka zo Spišských Vlach. Okrem toho dal miesto drevenej školy v obci postaviť školu murovanú. Skôr však, ako k týmto udalostiam došlo, udialo sa toho v Štiavniku i v celom Uhorsku oveľa viac. Predovšetkým začiatkom júna 1831vypukla hlavne v severovýchodnom Uhorsku (dnes serovýchod Slovenska) epidémia cholery, ktorá si podľa dostupných údajov za obdobie od 13. júna 1831 do 22. februára 1832, teda za osem mesiacov vyžiadala v celom Uhorsku 237 641 obetí, v samotnom Štiavniku si vyžiadala 112 obetí. Cholera dorazila do Uhorska z vtedajšieho Ruska a šírila sa závratnou rýchlosťou. Nakazení jedinci zomierali v priebehu niekoľkých hodín. Prenášala sa prostredníctvom výkalov. Z uvedeného dôvodu sa ľudia, nedodržiavajúci základné hygienické zásady nakazili ako prví. Boli to najmä podvýživení jedinci, malé deti a starí ľudia. Svetská vrchnosť ako jedno z opatrení nariadila zatvoriť školy, krčmy, obchody, bitúnky, ba i kostoly. Epidémia sa dotkla aj obyvateľov Štiavnika. Jednoduchí ľudia videli za epidémiou svetskú i cirkevnú vrchnosť. Biskup Bélik, chcejúc podporiť najchudobnejších, poslal do Štiavnika sud bryndze. Sfanatizovaný ľud však toto gesto odmietol s tým, že ich biskup chce nakaziť otrávenou bryndzou. Vtedajší štiavnický richtár Andrej Dulovič ich presvietčal o opaku, no dav ho neakceptoval a chcel biskupa fyzicky napadnúť. Richtár okamžite o tomto zámere biskupa informoval, a ten sa preto uchýlil na čas do Levoče. Biskup Bélik sa nakoniec dožil vysokého veku, keď zomrel v 90. roku plodného života.

V revolučných rokoch 1848-49 bol vymenovaný za spišského biskupa Vincent Jekelfalussy. Počas revolúcie stál na strane Maďarov a ich záujmov. Po bitke pri Spišskej Novej Vsi 3.2.1849 sa utiahol k rodine do Jakloviec. Po príchode ruských vojsk a potlačení povstania odišiel do Viedne za cisárom, ale v Bratislave ho zatkli a postavili pred vojenský súd; na zásah cisára Františka Jozefa I. bol prepustený, no nakoniec na jeho podnet sa vzdal úradu spišského biskupa. Jeho nástupcom sa stal Slovák Dr. Ladislav Záboyský. Vymenoval ho cisár František Jozef I. Bol to akýsi ústupok za to, že v revolučných rokoch 1848-49 stáli slovenské dobrovoľnícke polovojenské jednotky na strane Habsburgovcov. Maďarská cirkevná vrchnosť to však prijala s veľkou nevôľou, čo sa prejavilo pri menovaní ďalších spišských biskupov po Rakúsko-Uhorskom vyrovnaní v roku 1867. Tí museli bezpodmienečne spĺňali maďarské postoje k slovenskej pospolitosti. Biskup Zá-

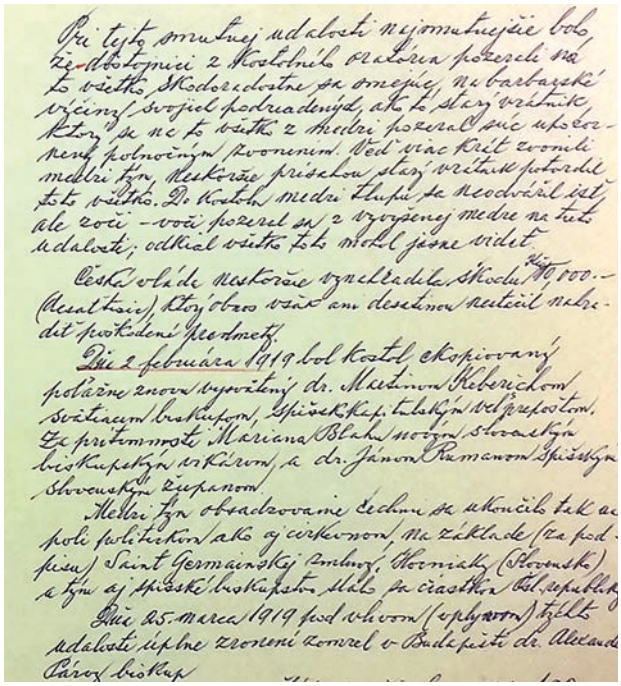
boyský zomrel v septembri 1870 v kaštieli. Doba do ukončenia I.svetovej vojny bola v histórii slovenského katolicizmu veľmi pochmúrna. Vyššie kňazstvo zväčša neovládalo slovenský jazyk. Žili v úplne inom kultúrnom ovzduší, slovenský ľud vnímali len ako objekt k vytvoreniu silného maďarského štátu. Takýmto bol aj ďaší spišský biskup Dr. Alexander Parvay, ktorý nastúpil na biskupský stolec v roku 1904. Neskorší historici hovoria o ňom ako o „biči na slovenských kňazov". Bol to ten istý Parvay, ktorý suspendoval národovca a horlivého kňaza Andreja Hlinku z kňazského úradu a neumožnil mu tak vysvätiť kostol v Černovej, o ktorý sa mimoriadnym spôsobom hmotne zaslúžil. Historici preto Parvaya považujú za spoluzodpovedného za tragédiu v Černove v roku 1907. Keď ten v roku 1915 ťažko ochorel, za pomocného biskupa spišskej diecézy bol menovaný Dr. Martin Kheberich.

Medzitým v júli roku 1914 vypukla jedna z najničivejších vojen novodobej histórie - I. svetová vojna. Rozbuškou svetovej vojny bola násilná smrť nástupcu na cisársky trón, arcivojvodu Františka Ferdinanda d´Este a jeho manželky Žofie v Sarajeve. Jej hrozivé dôsledky poznamenali i mnohých Štiavničanov. Predovšetkým tých, ktorým vojna vzala otcov alebo synov. Ušetrený nebol ani štiavnický kostol, ktorý prišiel o dva zvony. Rakúsko-uhorská vláda habala kostolné zvony predovšetkým v hornom Uhorsku a použila ich na svoju vojenskú výzbroj. Vojna sa dotkla i samotného kaštieľa, kde 20. septembra 1914 bola dislokovaná ustupujúca vojenská jednotka (Reibende Batterie N°11). Podľa zápisov vtedajšieho štiavnického duchovného otca Dr. Jána Rusiňáka v Historii domus miestnej farnosti, išlo o veľmi kultivovaných a zbožných vojakov. Koncom októbra toho istého roku obsadili obec tyrolskí hraničiari, ktorí ju opustili až na sviatok Troch kráľov roku 1915. Išlo vraj o veľmi pekne urastených, nábožensky založených vojakov, ktorí každý deň chodievali v adventnom čase do kostola na ranné roráty.

Koniec I. svetovej vojny znamenal koniec viacerých monarchií, predovšetkým Rakúsko-Uhorskej, Osmanskej ríše, Nemecka i Ruska, naopak vznikli nové štáty ako Československo, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko, neskôr Juhoslávia. Vznik Československa však nebol taký priamočiari a bez problémov, ako sa to dnes javí a znamenalo to od čelných predstaviteľov vtedajších signatárov Česka a Slovenska, mnoho úsilia. Najmä najvyšší predstavitelia kléru na východe krajiny a nielen tu, boli silne spätí s uhorskými vládnymi i cirkevnými predstaviteľmi. Bezpečnostné zložky na slovenskom území tvorili výlučne maďarskí žandári a tie boli i naďalej riadené uhorskou vrchnosťou. Ďalej tu vlastne nebolo známe, kde končí Slovensko (najmä na juhu a na východe). Neboli dovtedy stanovené presné hranice. I keď ČSR oficiálne vznikla 28.10.1918, definitívne medzinárodno-právne uznanie, vrátane hraníc medzi Slovenskom a Maďarskom, získala Mierovou zmluvou uzavretou v Trianone až 4. 6. 1920. Napriek tomu sa začalo vojenské obsadzovanie Slovenska už 1. novembra 1918, keď vojaci náhradného práporu 25. vlastibraneckého pluku obsadili pohraničné mesto Holíč. Do 12. decembra sa československým jednotkám (vlastne iba českým) podarilo obsadiť líniu, ktorá sa tiahla od Devínskeho jazera cez Pezinok, Sereď, Nitru, horné Ponitrie a Žilinu až po Čadcu. Dva dni pred koncom roka obsadili československé vojská aj Košice a 2. januára 1919 Bratislavu.

V poludňajších hodinách 15. decembra 1918 dorazil na železničnú stanicu v Poprade mimoriadny ešalon. Bolo v ňom 65 čs. dôstojníkov a 650 vojakov. Poprad sa tak stal na 2-3 týždne provizórnym centrom pre obsadzovanie východného a hlavne severovýchodného Slovenska. V ten istý deň sa jedna časť čs. legionárov ubytovala v priestoroch štiavnického kaštieľa, čo cirkevná vrchnosť prijala s veľkou nevôľou. Bol na to pádny dôvod, keďže čs.vojsko sprevádzali zlé chýry. Všetko katolícke si postupujúce vojsko stotožňovalo s nenávideným rakúsko-uhorským režimom a podľa toho aj konali. Rozbehnúc sa po dedinách zhadzovali sochy svätcov a strhávali kríže zo stien vo verejných budovách. Celková bilancia tohto barbarského pôsobenia v rámci celej ČSR bola vyčíslená v časopise Lid zo 14. júna 1920. Podľa nej bolo v ČSR za roky 1918-19 vyrabovaných 300 kostolov, zničených 500 sôch Panny Márie a sv. Jána Nepomuckého a z 1513 škôl boli povyhadzované kríže.

V štiavnickom kaštieli, napriek intervencii predstavených spišskej diecézy i miestneho farára Dr. Rusiňáka, svojej zlej povesti neostali nič dlžní. Vylomiac dvere hlavného vchodu do tamojšieho kostolíka Zvestovania Panny Márie, si tam zriadili sklad. To by však ešte nebolo to najhoršie. Podľa zápisu v Histórii domus štiavnickej farnosti sa uvádza, že na Silvestra 1918 si v tamojšom kostolíku riadne potúžení vojaci urobili bujarú silvestrovskú oslavu, pričom znesvätili celý kostolík. Zničili a znesvätili cirkevné obradné rúcha, oltárne plachty a iný inventár. Svetu to ohlasovali polnočným zvonením na kostolnom zvone. Svedčí o tom priložený záznam z Historie domus štiavnickej farnosti:

Okrajovo sa o tejto smutnej udalosti v štiavnickom kaštieli zmieňuje aj J. Vencko vo svojom diele: *Dejiny spišského opátstva na Spiši, str.196*. Vojsko, ktoré popáchalo vyššie uvedené materiálne i morálne škody, následne z kaštieľa odtiahlo. Ako sa uvádza vo vyššie uvedenom zázname, čs. vláda odškodnila spišskú diecézu čiastkou 10 tisíc korún, čo však podľa predstaviteľov cirkvi nebola ani desatina materiálnej škody. Pravdepodobne vtedy došlo aj k poškodeniu (možno zničeniu) sochy Nepoškvrneného počatia Panny Márie v kaplnke severozápadne od kaštieľa. No možno bola len preventívne premiestnená na iné miesto. História o tom mlčí. Do kaplnky tam bola neskôr umiestnená socha Ružencovej Panny Márie. Maďarskí biskupi sa pokúsili ešte v poslednej chvíli, ba už aj po konštituovaní sa riadnej štátnej správy československej, prekaziť naše spojenie s Čechmi, pričom prekotne zaplňovali cirkevné hodnosti a úrady svojimi nohsledmi, a prevážali cirkevné cennosti do Maďarska. Aj preto na cirkevný majetok bola uvalená štátna správa, tzv. „zátvor" cirkevného majetku. Ten skončil až v r. 1937.

Po skončení 1.svetovej vojny a vzniku Československa nastali zmeny aj v cirkevnej hierarchii na Slovensku, kedy boli svoje posty nútení opustiť maďarskí biskupi. Tak sa stal novým spišským biskupom Slovák a horlivý kňaz Ján Vojtašák, pred ktorým stálo nespočetne veľa úloh vo vojne morálne i hospodársky zdecimovanej diecéze. Vtedajšia čs. vláda však z Prahy presadzovala skôr odklon od kresťanských hodnôt, čo iba viac komplikovalo prácu novým slovenským biskupom.

Čs. vojaci sa však do štiavnické kaštieľa ešte vrátili. Stalo sa tak v septembri 1924, keď sa však do štiavnického kaštieľa nasťahovalo československé vojsko s tým, že to bude iba na krátko a bude využívať iba niekoľko miestností. Postupne sa však vojsko nasťahovalo do celého objektu kaštieľa a čas odchodu odďaľovalo. Ani tento pobyt čs. vojska neostal bez následkov. Dňa 29.mája (podľa iných zdrojov 27.mája) 1925, približne o 8:00 hod., neopatrnosťou vojakov pri pálení nepotrebného vojenského ústroja v jednej z pecí objektu vzbĺkol ničivý požiar, ktorý sa bleskovo rozšíril na celý objekt. Pri požiari zhorela šindľová strecha hlavného a južného traktu kaštieľa, pričom na viacerých miestach sa zrútila povala. Zhoreli tiež strecha traktu na ubytovanie úradníkov, strecha kostola, strechy dvoch sypancov a jedna stodola. V hospodárskych budovách zhoreli všetky zásoby hospodárskeho krmiva. Požiar tiež poškodil mnoho kusov nábytku v samotnom kaštieli. Celková škoda bola vtedajším sp. biskupom Jánom Vojtaššákom a jeho spolupracovníkmi vyčíslená na 970 925 Kčs. Spišské biskupstvo na čele s biskupom sa potom niekoľko rokov súdilo s Československým štátnym erárom o náhradu tejto škody, čo sa mu však v plnom rozsahu nikdy nepodarilo.*(Štátny archív Prešov, špecializované pracovisko Spišský archív Levoča)*. No vzácny kaštieľ napriek všetkému povstal z popola, keď bol na základe projektu významného slovenského architekta Dušana Jurkoviča, prestavaný staviteľom Šašinkom v rokoch 1928-29 do dnešnej podoby. Štiavničania isto-iste pri tejto prestavbe priložili ruku k dielu.

Koniec 2.časti

Ing. Ján Šavel

Spolupráca : Mgr. Vladimír Hudzík, Mgr. Martin Furmaník

(Pokračovanie zo strany 11)

OZ schválilo sadzobník poplatkov obce Spišský Štiavnik na rok 2020.

OZ schválilo plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na prvý polrok 2020 v obci Spišský Štiavnik a schválilo rozpočtové opatrenie číslo 4/2019.

OZ zobralo na vedomie správu z vykonanej kontroly inventarizácie majetku obce Spišský Štiavnik. OZ zobralo na vedomie výsledok verejnej obchodnej súťaže 1/2019 o prevode najvhodnejšieho návrhu na uzatvorenie zmluvy o prevode nehnuteľného majetku obce Spišský Štiavnik zo dňa 25.11.2019.

OZ schválilo zámer na prenájom časti nehnuteľného majetku vo vlastníctve obce Spišský Štiavnik žiadateľovi TJ Spišský Štiavnik, a schválilo spôsob prenájmu z dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle prílohy č. 1.

OZ zobralo na vedomie žiadosť pána M. M. zo dňa 3.12.2019 o písomné vyjadrenie o zámeny pozemkov a odporúča stavebnej komisii zaoberať sa danou žiadosťou.

OZ schválilo v zmysle paragrafu 18c odstavec 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov odmenu vo výške 15 % mesačného platu hlavnej kontrolórke za obdobie 9 kalendárnych mesiacov apríl až december 2019, ktorá bude vyplatená v najbližšom výplatnom termíne.

Za správnosť výpisu O.R.

Koncert hudobnej skupiny SMAILY

Skupina SMAILY (Autor foto: J. Karkoszka)

17. novembra 2019 k nám, do farského kostola v Spišskom Štiavniku, zavítala hudobná skupina Smaily z Popradu. Po nedeľnej svätej omši predstavila piesne aj zo svojho nového albumu Love Songs. Ján Karkoszka, vedúci skupiny, uvádzal všetky piesne, ktoré na koncerte zazneli. Hudobná skupina zapojila aj naše štiavnické deti do svojho vystúpenia, a vďaka tomu dostali ich album ako výhru. Texty a melódie boli veľmi pekné. Všetci prítomní veriaci ich výkony odmenili dlhým potleskom a mali možnosť si kúpiť ich albumy Chémia – Fyzika a Love Songs. Kúpou týchto CD podporili občianske združenie Ranč Emanuel, ktoré pomáha mladým ľuďom v núdzi.

Martina Mizerová

Vianočný koncert chrámového zboru ANIMA

Skupina Anima (Autor foto: M. Mizerová)

29. decembra 2019 sa v Kostole Narodenia Panny Márie v Spišskom Štiavniku konal Vianočný koncert nášho speváckeho zboru Anima. Všetci prítomní si veľmi radi vypočuli nádherné melódie známych aj nových piesní, ktoré si zbor pripravil pod vedením dlhoročnej vedúcej Mgr. Lívie Šavelovej. Sprievodné slová a výkon účinkujúcich spevákov prítomní diváci ocenili potleskom a standing ovation. Na záver sa za vystúpenie poďakoval duchovný otec našej farnosti Mgr. Daniel Šalát, ocenil prácu a snahu nášho chrámového zboru, ktorý už dlhé roky spieva v našej farnosti a teší nás vždy novými piesňami.

Martina Mizerová

Vianočný koncert študentov a absolventov hudobných škôl

Vystupujúci(Autor foto: M. Mizerová)

6. januára 2020 sa v našom farskom kostole v Spišskom Štiavniku už desiatykrát konal koncert vážnej hudby. Predviedli nám ho študenti a absolventi hudobných škôl, ktorých do našej malebnej dedinky pozvala, naša rodáčka, Pavla Hudzíková. Speváčky Miriam Trembáčová, Barbora Šuňavská, Lenka Moravčíková a Pavla Hudzíková podali bezchybné výkony, ktoré prítomní diváci ocenili potleskom. Umelecký zážitok umocnili aj husľové, klavírne a organové skladby od svetoznámych skladateľov v podaní Laury Jurčíkovej, Michala Klasa a Adama Štefunka. Záverečné standing ovation pre všetkých umelcov bolo úprimným poďakovaním za snahu priniesť do našej obce nádherné skladby vážnej hudby.

Martina Mizerová

Astronomické prekvapenia...

Ani zimné obdobie v decembri 2019 nebolo prekážkou na pozorovanie oblohy. 23. decembra 2019 bol na oblohe činný meteorický roj Ursidy, ktorý deň pred Štedrým dňom dosiahol svoje maximum padajúcich hviezd. V maxime bolo možné pozorovať desať meteorov za hodinu. Meteorický roj bol objavený 22. decembra 1945 na Skalnatom plese astronómom Antonínom Bečvářom a jeho spolupracovníkmi. Vtedy bola frekvencia v maxime 88 meteorov za hodinu. 10. januára 2020 sme mali možnosť pozorovať celý priebeh polotieňového zatmenia Mesiaca. Zatmenie sa začalo o 18.18 hod. a trvalo do 22.12 hod. V maximálnej fáze zatmenia o 20.10 hod. bola v polotieni ponorená väčšina mesačného disku, až 90 %. Mesiac sa dostal len do „polotieňa" Zeme a úkaz sa prejavil iba miernym stmavnutím mesačného kotúča. Najbližšie polotieňové zatmenie Mesiaca bude ešte 5. júna v tomto roku.

Martina Mizerová

Rob čo vieš

Šalmaje, flauty, hoboje
nech spolu znejú nebom!
Zoberte, anjeli, citary,
husličky, basu aj čelo!

Zahrajte všetky nástroje
mohutným hlasom z neba!
(A my, čo hrať nevieme,
budeme aspoň spievať.)

Tak sa nadýchni z plných pľúc,
pridaj sa k nášmu chóru,
spievajte všetky národy,
spievajte Pánovi spolu!

Veď patrí Bohu na nebi
všetka moc, vďaka i sláva!
(A my, čo spievať nevieme,
poďme mu aspoň mávať!)

Pozdvihni ruky nad hlavu
a tancuj ako kráľ Dávid!
Tešme sa spolu, tešme sa,
veď presne tak to má byť!

Tancujme spolu pred Pánom
a poďme do rytmu skákať!
(A my, čo tancovať nevieme,
od šťastia budeme plakať.)

On každú slzu osuší,
preto k nám prišiel z neba,
leje nám olej na hlavy
veď má rád mňa aj teba.

Dobré jedlá nám pripraví
a dá nám mená nové.
(A my, čo sa tešiť nevieme,
zapáľme aspoň oheň!)

Nech kňazi kadidlo prinesú
a nech v ňom pália myrhu!
A páľte pred Pánom tymián,
nebojte, že sa nám minú.

Tancujme, hrajme, spievajme
pred Pánom piesne nové!
(Sláva buď Bohu na nebi,
a pokoj ľuďom dobrej vôle...)

-Q-

V roku 2019 zasahovali naši hasiči 18-krát

- 25.01.2019 o 09,15 hod. nebol ozajstný požiar, či iný živel, ale Okresné riaditeľstvo HaZZ si u našich hasičov overilo pripravenosť jednotky DHZO
- 11.02.2019 sa o 4,23 hod. horel príbytok v rómskej osade v Spišskom Štiavniku
- 23.02.2019 o 16,50 bol vyhlásený poplach, pretože horela lúka za cintorínom v Spišskom Štiavniku
- 24.02.2019 o 16,15 hod. horela lúka za cintorínom znova
- 21.03.2019 o 17,27 hod. horela tráva pri železničnej trati medzi obcami Sp.Štiavnik a Vydrník
- 31.03.2019 o 18,35 hod. horela lúka pri rómskej osade
- 01.04.2019 o 09,05 hod. horelo okolie železničnej trate medzi stanicami Sp.Štiavnik-Vydrník
- 03.04.2019 o 9,27 hod. v rómskej osade horeli 2 osobné automobily
- 15.04.2019 o 8,55 hod. bol hlásený požiar suchej trávy v obci Hôrka - Kišovce
- 19.04.2019 o 18,19 hod horela lúka za železničnou stanicou pri obci Vydrník
- 21.04.2019 o 13,56 hod. bol nahlásený požiar v obci Kravany, kde horel les nad obcou
- 27.04.2019 o 13,57 hod. vyčíňal oheň medzi Spišským Štiavnikom a Vydrníkom pri železničnej trati
- 04.07.2019 o 18,33 hod. pomáhali naši hasiči v obci Hranovnica, kde horeli rodinné domy, hospodárske budovy a stodoly
- 06.07.2019 o 17,39 hod. vyštartovali hasiči na pomoc do obce Hôrka-Kišovce, kde horela prístavba rodinného domu, letná kuchyňa
- 01.09.2019 o 18,51 hod. horel príbytok v rómskej osade vo Vydrníku
- 09.10.2019 o 10,37 hod. vznikol požiar v rómskej osade v Spišskom Štiavniku
- 13.11.2019 od 11,30 hod. pomáhali naši dobrovoľní hasiči pri povodni v obci Spišský Štiavnik
- 27.12.2019 o 22,46 hod. horel príbytok v rómskej osade v Spišskom Štiavniku

MM

Skauting nás baví...

Krátka reportáž o živote skautov v našej dedine. Okrem toho, že sami seba hľadáme v organizačnej štruktúre a nevieme, či chceme patriť pod Vydrník (Anjeli strážni) alebo pod Poprad (Tatranskí orli), naše družinky fungujú, ako majú. V skautingu je celkom dobrá zhoda v názore, že najdôležitejšia je postava radcu (vedúceho družiny), všetky tie štruktúry, organizácie, rady, porady a školenia sú na podporu radcovi, ale nevedia ho nahradiť. Našťastie, toto nám funguje. A toto je jeden z dôležitých benefitov skautovania: pätnásťročný človiečik je vedúci družinky a naživo si odskúša, čo to znamená byť vodcom: so všetkými organizačnými problémami, výhovorkami „podriadených", nedochvíľnosťou, plánovaním, s chybami aj so zlyhaniami. Skúsenosť je neprenosná, niektoré veci sa treba naučiť na vlastnej koži. Naše deti sa nevdojak stali špecialistami na Skautské mestečko. Robili túto službičku na dňoch obce v Hrabušiciach aj v Gánovciach. Predbežne neoficiálne sme pozvaní aj do Popradu na Deň rodiny. Už tradične chodievame v októbri do Dolní Dobrouče na Závod skautských hlídek. Teraz sme tam boli takmer povinne, museli sme vrátiť putovnú trofej, ktorú naše družstvo vlani vyhralo. Tentokrát sme nezískali žiadne popredné miesta, ale miestni sú celí radi, že sa môžu chváliť, že je to široko-ďaleko jediná podobná súťaž s pravidelnou medzinárodnou účasťou. V kategórii R&R (radcovia a roveri) mimo hlavnej súťaže bežali traja mládenci so skladacou lavičkou. Trepali ju so sebou lúkami - lesami. Toš, testosterón núti chlapcov robiť zvláštne veci... Hostil nás Kuba, medzi slovenskými skautmi známy pod prezývkou Hasič. (Protože von je spíš víc hasič než skaut.) V dome majú predajňu so zmiešaným tovarom a o dom vedľa je hasičská zbrojnica miestneho dobrovoľného zboru. Pri večeri mu zabzučal mobil, z dverí vybehol skôr, ako príbor dopadol do taniera. Mali ostrý výjazd, nešlo o nič vážne, o chvíľu sa vrátili. Potom nám v zbrojnici s jeho švagrom urobili odborný výklad s ukážkami na reálnych strojoch: reálne nákladné auto s cisternou a s všemožným vybavením pre požiar aj pre dopravné nehody, zdravotnícky materiál, vrátane AED - automatizovaného externého defibrilátora. Jedna z najdôležitejších vecí - kuchynka v kufríku vrátane zásob kávy a sušienok. Veď zásah môže trvať dlhé hodiny alebo aj dni. Boli sme tam asi dve hodiny. Tie hydraulické kliešte na strihanie vybúraných áut som ledva udržal. Oni s tým občas strihajú. Manuál k AED - hlavne nepanikáriť, rozbaliť, zapnúť a počúvať inštrukcie. Ale je dobré, keď to človek vidí predtým, ako naozaj ide o život. Časť manuálu k masáži srdca: mŕtveho nezabiješ, zlámané rebrá nevadia. Odvtedy máme ešte trocha väčší rešpekt aj úctu k hasičom.

O.G. (redakčne krátené)

Ružínska priehrada volá o pomoc

Ružínska priehrada je unikát...
Ešte prednedávnom bola táto priehrada považovaná za jednu z najkrajších priehrad v strednej Európe. Unikátnosť spočívala v jej umiestnení v nádhernej prírode Slovenského Rudohoria. To sa však zmenilo. Už niekoľko rokov je krása priehrady znehodnotená znečistením odpadmi. Unikátna krása bola vystriedaná unikátnym znečistením, ktoré nemá obdobu nikde na Slovensku. Znečistené sú aj prítoky do Ružína. Na brehoch takmer celého toku Hornádu a Hnilca sa nachádzajú čierne skládky s veľkými množstvami odpadov. Tie sú z prevažnej časti pri zvýšení hladín týchto riek splavované do priehrady. Časť z nich zostáva ako „ozdoba" krov a stromov na brehoch. A tento stav sa neustále opakuje.

Prečo k tomu dochádza?
Príčin je viac. Druhy odpadov, ktoré sa nachádzajú vyhodené v priehrade a na brehoch naznačujú, že jedným z pôvodcov sú aj domácnosti a menšie firmy. Čím to teda je, že sa toľko odpadu nachádza na nelegálnych skládkach odpadov?

1. Nezodpovednosť a ľahostajnosť jednotlivcov voči životnému prostrediu.
2. Nedostatočná a v niektorých prípadoch dokonca neexistujúca kontrola protizákonného konania.
3. Nesprávne zvolený systém odpadového hospodárstva vzhľadom na podmienky prostredia.
4. Slabá informovanosť pôvodcov odpadu.

Podľa zákona o odpadoch sa zakazuje:
• uložiť alebo ponechať odpad na inom mieste ako na mieste na to určenom, t. z. zakladanie „nelegálnych skládok"
• spaľovanie odpadu v domácnosti, v záhrade a iných súkromných pozemkoch a verejných priestranstvách
• odpad vypúšťať a vhadzovať do vodného toku
Tieto zákazy platia pre všetkých pôvodcov a držiteľov odpadu - obyvateľov, fyzické osoby - podnikateľov, právnické osoby, samosprávu... Za porušenie týchto zákazov je možné uložiť pokutu fyzickej osobe do 1 500 EUR, právnickej osobe od 4 000 do 350 000 EUR.

Priatelia Zeme – SPZ

FOTOHÁDANKA

Milý čitatelia, uhádnete ako sa súčiastka volá? Z akého zariadenie je to súčasť a na čo slúži? Tri deravé drevené dosky sa zlepia a tvoria jeden celok.

Odpovede na fotohádanku zasielajte na obec@spisskystiavnik.sk, alebo osobne na Obecný úrad v Spišskom Štiavniku do 5. februára 2020.

Dôležité telefónne čísla

Tiesňová linka 112
Hasiči 150
Záchranná služba 155
Polícia 158
Lekárska služba prvej pomoci
Poprad 712 51 11
Elektrina 0850 123 333
Plyn 0850 111 727
Poruchy verejného vodovodu
Poprad 772 95 48
Call centrum Veolia PVPS
Poprad 0850 111 800
Porucha kanalizácie v obci:
0903 605 247

OBECNÝ ÚRAD SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK
HORNÁDSKA 241
059 14 SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK
IČO: 00326569
TELEFÓN: +421 (52) 788 56 01-03
WWW.SPISSKYSTIAVNIK.SK

PONDELOK: 7.00-12.00, 12.30-15.00
UTOROK: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
STREDA: 7.00-12.00, 12.30-17.00
ŠTVRTOK: NESTRÁNKOVÝ DEŇ
PIATOK: 7.00-12.30

STAVEBNÝ ÚRAD
PONDELOK: 9.30-11.30 - ING. ZAVACKÁ

OBECNÝ SPRAVODAJCA • ŠTVRŤROČNÍK OBYVATEĽOV SPIŠSKÉHO ŠTIAVNIKA • **VYDÁVA OBEC SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK** • REDAKČNÁ RADA: MAROŠ JAVORSKÝ, BC. MÁRIA KLEINOVÁ, OĽGA RÁKOCIOVÁ, ANTÓNIA ZUMMEROVÁ, MGR. MÁRIA MARTINKOVÁ, MGR. MARTINA MIZEROVÁ, MGR. KATARÍNA GALASOVÁ ING. ONDREJ GALOVIČ • **VYCHÁDZA V NÁKLADE 500 KS** • NEPREDAJNÉ • UZÁVIERKA NASLEDUJÚCEHO ČÍSLA BUDE 15. APRÍLA 2020 • **E-MAIL: REDAKCIA@SPISSKYSTIAVNIK.SK**
DÁTUM VYDANIA: 24. JANUÁR 2020
REGISTRAČNÉ ČÍSLO EV 4002/10
ISSN 1339-5602

Krátko ku poplatku za komunálny odpad a k miestnym daniam

- poplatok za komunálny odpad na rok 2020 je vo výške 17 € /osobu/rok
- poplatok za komunálny odpad na rok 2020 u občanov nad 70 rokov 12,75 €/osobu/rok
- úľavy za študentov, úľavy osôb, ktorí sú v zahraničí, je potrebné každoročne nahlásiť, predložiť na Obecný úrad Spišský Štiavnik osobne, prípadne mailom na adresu: obec@spisskystiavnik.sk, taktiež je potrebné hlásiť každú zmenu,
- ročná sadzba stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu je 0,08 € za každý aj začatý m2 zastavanej plochy,
- ročná sadzba dane z bytov je 0,08 € za každý aj začatý m2 podlahovej plochy bytu,
- chaty na individuálnu rekreáciu - ročná sadzba je 0,500 €/m2 zastavanej plochy,
- stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť - ročná sadzba je 0,800 €/m2 za každý aj začatý m2 zastavanej plochy,
- sadzba dane za psa je 5,00 €/psa/kalendárny rok,
- prenájom verejného priestranstva je 10 €/ miesto,
- skenovanie je 1 €/stranu,
- prenájom zasadacej miestnosti je 10 €/ hod.
- celé znenie VZN č. 2/2020 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a Sadzobníka poplatkov na rok 2020 je k nahliadnutiu v kancelárii OcÚ prípadne na internetovej stránke obce www.spisskystiavnik.sk
- občania, ktorí v priebehu roka 2019 nadobudli nehnuteľnosť, prípadne predali nehnuteľnosť, nadobudli psa, utratili psa, sú povinní podať daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti, dani za psa do 31. januára 2020,
- ak občan nepodá daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti v riadnom termíne, správca dane uloží pokutu najviac do výšky vyrubenej dane, nie menej ako 5 €,
- občania nad 70 rokov majú úľavu 50 % na stavby na bývanie, ak je táto stavba výlučne vo vlastníctve osôb nad 70 rokov,
- kalendáre na zber komunálneho odpadu a separovaného zberu budú distribuované do domácností po upresnení termínov s firmami Brantner Poprad, s.r.o. a Natur-pack, a.s. Bratislava, zatiaľ platí predbežný kalendár zverejnený na stránke obce a pred OcÚ,
- vývoz komunálneho odpadu v obci je vždy v párny utorok
- vývoz separovaného zberu v mesiaci február 2020: vývoz papiera bude 6.2.2020, vývoz plastov 13.2.2020
- pri úhrade platieb obecnému úradu cez internetbanking musí byť každá platba označená podľa rozhodnutia, pri neoznačení platby správca dane ju použije na úhradu daňového nedoplatku, na splátku miestnej dane a poplatku po lehote s najstarším dátumom splatnosti v čase prijatia platby

A.Z.

Futbal

Dá sa povedať že rok 2019 bol pre našich futbalistov úspešným rokom. Postup mužstva dospelých do najvyššej okresnej ligy, oslavy 70 rokov organizovaného športu v obci, výborné umiestnenie našich mládežníckych mužstiev, či účasť nášho hráča medzi najlepšou jedenástkou roka. Toto všetko sú úspechy, o ktorých sa dobré počúva. Na druhej strane však máme aj prehry, sklamania, zranenia a podobne. Toto všetko patrí k životu hráča a jeho klubu. Ten náš klub má už 70 rokov. Počas všetkých tých rokov sa vždy našli ľudia, ktorí svojou snahou a úsilím prispeli k tomu, že tu dnes môžeme o našom klube písať. Týmto obetavým ľuďom patrí obrovská vďaka. Na druhej strane netreba pozerať len do minulosti, ale ešte dôležitejšia je budúcnosť. A tá nie je pre amatérsky, dedinský futbal na Slovensku najružovejšia. Všade chýbajú peniaze, mládež ktorá by športovala a ľudia, ktorí by boli ochotní obetovať svoj čas a energiu pre šport. Zostáva nám len dúfať, že u nás v Spišskom Štiavniku budeme môcť o ďalších desať rokov oslavovať osemdesiatku nášho klubu a nie už len spomínať na zašlú slávu. A tak si prajeme aby bol rok 2020 minimálne tak dobrý ako rok 2019, ak nie ešte lepší. ŠPORTU ZDAR!

Ing. Gabriel Chripko